

Baix Ebre

Territori. L'alcalde del municipi i el de Xerta, on es va cremar el 33 per cent del terme, reivindiquen la funció de pagesos i pastors per mantenir l'entorn rural

Un any de l'incendi de Paüls, que obligà a repensar la gestió forestal

Reportatge

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
XERTA

Xerta i Paüls són els dos municipis més afectats per l'incendi que fa un any va cremar al Baix Ebre, amb 3.321 hectàrees arrasades i en el que va morir el bomber Antonio Serrano.

El 7 de juliol del 2025 es va iniciar un foc forestal en una partida al terme de Paüls, arran d'una presumpta negligència (segons les primeres investigacions), i atiat pel fort vent, va amenaçar el poble de Xerta en una primera i llarga nit que ha quedat gravada en la memòria col·lectiva del territori.

Més de la meitat del terreny cremat correspon a Xerta (on va quedar arrasat el 33 per cent del terme municipal), mentre que a Paüls i Alfara de Carles van cremar unes 700 hectàrees, 100 a Aldover i unes 10 a Tivenys, al marge esquerre del riu Ebre. Un incendi que va suposar un abans i un després i que va fer evident la necessitat de replantejar la gestió forestal a Catalunya.

Enric Adell i Roger Aviñó van arribar a les alcaldies de Paüls i Xerta abans de complir els trenta i en els 11 anys que porten en el càrrec, aquesta és sense dubte la situació més greu que han hagut de gestionar i que més els ha marcat, segons reconeixen. «Tan-goixa, el patiment, la impotència de veure com el foc anava baixant cap al poble, des del terrat de l'Ajuntament, són moments que no podré oblidar mai», comenta l'alcalde de Xerta. Les flames es van quedar a les portes, aturades pels Bombers a la carretera C-12 (Eix de l'Ebre), però la virulència del vent durant aquesta primera nit va aconseguir que el foc travessés en un punt la gran barrera natural que suposa el riu Ebre i arribés al terme de Tivenys. Tot plegat, amb el temor dels Bombers que l'incendi no es propagués per una banda cap a l'interior del Parc Natural dels Ports i per l'altra cap a la serra de Cardó. Es van evacuar els veïns de molts disseminats i es va arribar a confinar unes 20.000 persones de diferents pobles de la comarca. A Xerta, tot i l'ordre de confinament, molts veïns van marxar.

L'alcalde de Paüls, Enric Adell, i el de Xerta, Roger Aviñó, en una zona afectada pel foc. FOTO: JOAN REVILLAS

En el cas de Paüls, població situada al cor de la serralada, van estar moltes hores aïllats, tant per carretera (la via principal d'accés i un camí secundari van quedar tallats) com pel que fa a les teleco-

Està en marxa un sistema pioner per retirar els arbres cremats

municacions. «A posteriori, vaig tenir molts dies gravades les imatges de les flames avançant per la nit, amb aquella intensitat... semblava l'infern», explica Enric Adell. «Primer ens vam quedar sense telefonia, després les dades també van fallar i només funcionaven amb una companyia, de ma-

nera que vam haver de moure l'Ajuntament a una casa particular», recorda. El segon dia el vent va girar en direcció a Paüls, però les ràfegues ja no eren tan virulentes i les importants dotacions destinades, també de mitjans aeris, van contenir l'avanç.

Durant l'incendi es van detonar artefactes de la Guerra Civil, i fins a dos o tres setmanes després hi va haver petites columnes de fum. Quan ja tot semblava que havia passat, el dia 10 hi va haver la mort accidental del bomber auxiliar Antonio Serrano, de Tortosa.

Els dos alcaldes agraïeixen el gest posterior dels Bombers de visitar tots els municipis afectats i explicar com s'havia afrontat l'incendi i el per què de totes les decisions preses, ja que molts veïns consideraven que una major

presència de mitjans aeris la primera tarda hagués evitat les hores caòtiques i crítiques posteriors. «Mancances n'hi va haver», afirma Roger Aviñó.

Un any després, està en marxa l'operatiu de gestió forestal per retirar els arbres cremats a les zones baixes. S'ha desplegat un model pioner, amb les administracions fent d'intermediàries, per ordenar l'extracció i dinamitzar la gestió de les finques afectades. S'han dissenyat dotze lots per fer rendible l'actuació a les empreses fusteres i evitar als pagesos el cost afegit de retirar la fusta cremada.

Amb l'aprovació del pressupost de la Generalitat es preveu tirar endavant també una actuació similar però a les zones elevades de muntanya, amb una major inclinació i que requereix d'uns tre-

balls especials per evitar l'erosió del terreny.

Recentment, a més, Protecció Civil ha lliurat a l'Ajuntament de Paüls un terminal de la Xarxa de Radiocomunicacions d'Emergències de la Generalitat de Catalunya RESCAT per millorar la coordinació en cas d'emergència i garantir les comunicacions amb la població en cas de caiguda de les telecomunicacions ordinàries (telefòniques i connexió a internet).

El municipi també ha començat a treballar en l'eixamplament del camí de Vall de Vinyes perquè esdevingui via d'evacuació en cas d'emergència, i l'Ajuntament confia comptar amb el suport de la Generalitat per acabar d'executar tota l'obra. També demanen una estació meteorològica pròpia, ja que es tracta d'una zona molt ventosa.